

ट्राउट फार्मबाटै जीवन धान्दै, पर्यटक तान्दै गुरुड दाजुभाइ

'रेडपाण्डा'को अवस्था पहिचान गर्न 'क्यामेरा ट्यापिड'

हरिप्रसाद बाँस्तोला

पोखरा, ५ जेठ/रासस

कास्कीको माछापुच्छे गाउँपालिका-३ भुर्जुङखोलास्थित मुलखेत कुनैबेला हिलो र भन्डाले भरिएको थियो । धानबालीसमेत खासै फस्टाउँदैनथ्यो । तर हिजोआज त्यही ठाउँ प्रकृतिसँग रमाउँदै ट्राउट माछाको स्वाद लिने आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्य बनेको छ ।

'ज्ञान र सीप सिकेर स्वदेशमै फर्कौं साथी, त्यही सीपले देश उठाउनुछ माथि' भन्ने सन्देशमूलक सोचका साथ २०६७ सालमा जापान र बेलायतको सेवासुविधा त्वागेर स्वदेश फर्कनुभएका दुई दाजुभाइले सुरु गर्नुभएको 'गण्डकी ट्राउट फार्म' पछिल्लो समय मनन्य आम्दानी र रोजगार सृजनाको आधार बनेको हो । भारतीय सेनाबाट अवकाशप्राप्त भई लामो समय जापान बस्दै आउनुभएका कास्की रिभानका अमृत गुरुड र धान्द्रुकमा जन्मी हङ्कङ, बेलायतको व्यापार व्यवसाय त्वागेर नेपाल फर्कनुभएका लच्छीन गुरुडले सो फार्म सुरु गर्नुभएको थियो । उहाँहरूबीच एउटा साभ्ना सोच मिल्यो, 'विदेशमा सिकेको ज्ञान र सीपलाई स्वदेशमै उपयोग गर्ने ।' आफ्नै गाउँठाउँमा केही नयाँ व्यवसाय गर्ने अठोटका साथ नेपाल फर्किनु भएका उहाँहरूले पोखरा र आसपासमा ट्राउट माछापालनको सम्भावना खोज्नुभयो । अन्ततः माछापुच्छे-३ स्थित मूलको

चिसो पानी र न्यूनतम १६ र अधिकतम १८ डिग्री सेल्सियस तापक्रम भएको स्थान ट्राउट माछाका लागि उपयुक्त देखेपछि २२ रोपनी जग्गा खरिद गरेर व्यवसाय सुरु गर्नुभएको थियो । दुईवटा पोखरीबाट सुरु गरिएको गण्डकी ट्राउट फार्म आज विस्तार हुँदै ६० वटा पोखरीसम्म पुगेका छन् । तत्कालीन गण्डकी अञ्चलमै पहिलोपटक सुरु गरिएको यो ट्राउट फार्म अहिले सफल उदाहरणका रूपमा स्थापित भएको छ । यो प्रयास अहिले सबैका लागि उदाहरणीय बनेको छ । विदेशमा अवसर खोज्ने युवाका लागि यो त भन्ने फार्मले प्रेरणा दिएको छ । विशेषगरी ट्राउट माछा ओमेगा-३ पोषकतत्वले भरिपूर्ण हुन्छ, जसमा नरम काँडा भएका कारण ज्येष्ठ नागरिक र बालबालिकालाई पनि खान सजिलो हुनुका साथै जुन स्वास्थ्यका लागि लाभदायक मानिन्छ । यही कारणले गर्दा यो ट्राउट फार्म पछिल्लो समय पोखरा

आउने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको प्रमुख गन्तव्य बन्ने गरेको छ । दैनिक चार सय बढी पाहुना यहाँ आउने गर्छन् । शनिबार भने यो सङ्ख्या एक हजार ५०० नाघ्ने गरेको सञ्चालक लच्छीन गुरुड बताउनु हुन्छ । फार्ममा एक केजी माछा पकाएको एक हजार ७०० लिने गरेको उहाँले बताउनुभयो । गुरुडले भन्नुभयो, 'रेष्टुरेन्टसँगै आरामदायी कटेज पनि व्यवस्था गरिएको छ । रातमा बस्ने पाहुना थपिँए भने पालको समेत व्यवस्था गरिन्छ, जसले पर्यटक थप आकर्षित हुने गरेका छन् ।' वार्षिक तीन करोड रूपैयाँबराबरको २५ टन माछा उत्पादन हुने गरेको उहाँले बताउनुभयो । उमरेले ६६ वर्षीय लच्छीन भन्नुहुन्छ, 'फार्ममा अहिलेसम्म सात करोड लगानी भइसकेको छ । चौबीस जनाले दैनिक र १० जनाले अप्रत्यक्ष रूपमा रोजगार प्राप्त गरेका छन् ।' माग अत्यधिक भएपछि आफ्नै उत्पादनले मात्र अपुग

हुने हुँदा आसपासका अन्य फार्मबाट पनि माछा खरिद गर्ने गरेको उहाँको भनाइ छ । यसबाहेक भुरा उत्पादनका लागि धान्द्रुकमा २५ लाख रूपैयाँ लगानीमा भुरा उत्पादनका लागि ह्याचरी निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ । अमृत भने ६५ वर्षको हुनुभयो । उहाँहरूको यो व्यवसायलाई निरन्तरता दिन परिवारको पूर्ण सहयोग रहेको अमृतले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार नेपाल सरकार र विभिन्न स्वदेशी तथा विदेशी सङ्घसंस्थाबाट पनि राम्रो सहयोग मिलेको छ ।

पोखरा आउने दुई प्रतिशत पर्यटक सो क्षेत्रमा पुर्याउन सकेमात्र पनि पर्यटकको एक दिनको बसाइ लम्ब्याउन र थप रोजगार सृजना गर्न सकिने उहाँले बताउनुभयो । सो स्थानसम्म पुग्न पोखरा पुरानो बजार महेन्द्रपुलबाट नदीपुर, बाग, लामाचौर अकला, पुन्चौर हुँदै लगभग १७ किलोमिटर दूरी छ । प्रकृतिसँग रमाउँदै स्वादिलो ट्राउट माछा चाख्न पाइने यो स्थान अहिले केवल व्यवसायमात्र होइन, आत्मनिर्भरता र प्रेरणाको केन्द्र बनेको सो फार्ममा पुगे जोकोही बताउँछन् । यहाँ परम्परागत लिङ्गे, चारपिके पिङ, पौडीपोखरीलगायत मनोरञ्जनका सामग्री पनि राखिएका छन् । जसका कारण टिकटकलगायत सामाजिक सञ्जालमा रमाउनेहरू पनि यहाँ आउने गर्छन् ।

देवघाटमा पशुपक्षी तथा मत्स्य उत्पादन प्रवर्द्धन गरिँदै

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, ५ जेठ

देवघाट क्षेत्रमा दूध उत्पादन वृद्धि तथा पशुपालनलाई व्यावसायिक र आधुनिक बनाउने उद्देश्यले 'कालीगण्डकी करिडोर केन्द्रित पशुपक्षी तथा मत्स्य उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम' सञ्चालन गरिएको छ । भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय तनहुँले चालु आर्थिक वर्षमा २० लाख रूपैयाँ बराबरका विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरेको हो । कार्यालयको ९० प्रतिशत तथा गोहीटार कृषि सहकारी संस्था, देवघाटको १० प्रतिशत साभेदारीमा सञ्चालन गरिएको उक्त कार्यक्रमले स्थानीय कृषकमा उत्साह थपेको छ । कार्यक्रममार्फत पशुपालनलाई व्यवस्थित, उत्पादनमुखी र व्यावसायिक बनाउने लक्ष्य लिइएको

कार्यालयका प्राविधिक रुद्रसिंह ठकुरीले जानकारी दिनुभयो । कार्यक्रमअन्तर्गत सहकारीमार्फत तीन वटा दूला नयाँ गोठ निर्माण गरिएको छ भने चार वटा साना नयाँ गोठ निर्माण गरिएका छन् । यसैगरी, १९ वटा पुराना गोठ मर्मत गरी सुधार गरिएको छ । गोठ सुधारसँगै पशुपालनका लागि आवश्यक वातावरण निर्माण हुँदा कृषकलाई सहज भएको बताइएको छ । व्यावसायिक गाईभैसी पालनसम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरी कृषकलाई आधुनिक पशुपालन, पशुको आहार व्यवस्थापन, रोग नियन्त्रण तथा स्वच्छ दूध उत्पादनबारे व्यावहारिक ज्ञान प्रदान गरिएको ठकुरीले जानकारी दिनुभयो । पशु स्वास्थ्यलाई प्राथमिकता दिँदै सञ्चालन गरिएको स्वास्थ्य शिविरमार्फत गाईभैसीका लागि

आवश्यक भिटामिन, मिनरल तथा जुकाको औषधि वितरण गरिएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । नियमित स्वास्थ्य परीक्षण र औषधि वितरणले पशुमा रोगको जोखिम कम हुनुका साथै उत्पादन क्षमतामा वृद्धि हुने विश्वास गरिएको छ । दुग्ध व्यवसायलाई थप व्यवस्थित बनाउन सहकारीमा आबद्ध दुग्ध व्यवसायी तथा गाईभैसी पालक कृषकलाई ७० वटा 'स्टेनलेस स्टिल'का दूध बोक्ने ब्यान वितरण गरिएको छ भने गाईभैसीलाई आरामदायी राख्नका लागि विशेष म्याटसमेत उपलब्ध गराइएको छ । ठकुरीले कार्यक्रमले कृषकमा व्यावसायिक पशुपालनप्रति आकर्षण बढाएको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार गोठ निर्माण, तालिम, पशु स्वास्थ्य सेवा तथा आवश्यक सामग्री वितरणले दूध उत्पादनमा सकारात्मक प्रभाव

देखिन थालेको छ । "कृषकलाई आधुनिक प्राविधिकसहित व्यावसायिक पशुपालनतर्फ लैजान कार्यक्रम निकै प्रभावकारी बनेको छ", उहाँले भन्नुभयो, "स्वच्छ दूध उत्पादन र पशुको स्वास्थ्य सुधारमा कार्यक्रमले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ ।"

दामोदरकुण्ड र गुरुडसाङ्गो पदमार्गमा भोलुङ्गो पुल निर्माण हुने

पोखरापत्र संवाददाता

मुस्ताङ, ५ जेठ

लोपेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिकामा अवस्थित प्रसिद्ध धार्मिक तीर्थस्थल दामोदरकुण्ड र थासाङ गाउँपालिकामा अवस्थित गुरुसाङ्गो गुफा जाने पदमार्गमा दुई वटा भोलुङ्गो पुल निर्माण गरिने भएको छ । अर्थ मन्त्रालयले यहाँका दुई धार्मिक स्थल पुग्ने पदमार्गका लागि बहुवर्षीय योजनाका रूपमा बजेटको श्रोत सहमति गरेसँगै उक्त स्थानमा भोलुङ्गो पुल निर्माण हुने पक्का भएको हो । समुन्द्री सतहको चार हजार ८८० मिटरको उच्च उचाइमा अवस्थित प्रसिद्ध धार्मिक दामोदरकुण्ड जाने पदमार्गअन्तर्गत भर्सा खोलामा भोलुङ्गो पुल निर्माण गर्नका लागि अर्थ मन्त्रालयले रु १८ करोड ५३ लाख बढी श्रोत सहमति सुनिश्चित गरेको संस्पेसन ब्रिज

डिभिजन कार्यालयका इन्जिनियर गोपालबहादुर थापाले जानकारी दिनुभयो । उहाँले चालु वर्षमा ठेक्का प्रक्रियाको काम अघि बढाउने बताउनुभयो । उहाँका अनुसार थासाङ गाउँपालिका-२ को गुरुसाङ्गो गुफा जाने नारिकोट-गुरुसाङ्गो भोलुङ्गो पुलका लागि पनि अर्थ मन्त्रालयबाट रु ६ करोड एक लाख श्रोत सहमति भएको छ । संस्पेन्स डिभिजन कार्यालयका प्राविधिक इन्जिनियरसहितको टोली पुलको सर्वे गर्न उक्त स्थानमा पुगेको थियो । टोलीले गत वर्ष नै उक्त स्थानमा ४६० मिटर लम्बाइको भोलुङ्गो पुल निर्माण आवश्यकतासहित डिपिआर सर्वे प्रक्रिया सम्पन्न गरेको थियो । धार्मिक तीर्थस्थल दामोदरकुण्ड जाने पदमार्गको भर्सा खोलामा पुल निर्माणका लागि अधिल्लो सरकारले तीन करोड बजेट श्रोत सुनिश्चित गरेको थियो । कठिन भूगोलको

चुनौतीपूर्ण यात्राको दूरी छोट्याउन तथा पदयात्रीको पैदलयात्रालाई सहज भोलुङ्गो पुल निर्माणले सहयोग पुग्ने लोपेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका अध्यक्ष लोप्साङछोम्फेले विष्टले उल्लेख गर्नुभयो । उहाँका अनुसार भर्सा खोलामा भोलुङ्गो पुल निर्माण भएमा नौ घण्टाको दूरी पाँच घण्टामै पूरा गर्न सकिने छ । यसैगरी, गुरु पद्मसम्भवले ध्यानसाधना गरेको गुरुसाङ्गो गुफा जाने पदमार्गअन्तर्गत नारिकोट-गुरुसाङ्गो भोलुङ्गो पुल निर्माणका लागि पनि अर्थ मन्त्रालयबाट बहुवर्षीय श्रोत सहमति भएको छ । नारिकोट-गुरुसाङ्गो गुफा जाने पदमार्गमा करिब ३७० मिटर लामो भोलुङ्गो पुल निर्माण गर्न गत वर्ष डिपिआर सर्वे सम्पन्न गरिएको थियो । उक्त स्थानमा भोलुङ्गो पुल निर्माण भएमा करिब एक घण्टा बढीको ठाडो पैदल दूरी र आधा घण्टामा पूरा गर्न सकिने छ ।

